

KOULUVALMIUSTUTKIMUKSET – mitä tehdään, mitä arvioidaan?

Koska esiopetuksessa tehty koko syksyn mittainen arviointi antaa hyvät tiedot lasten taidoista, huoltajien kannattaa kuunnella ja keskustella päivähoidon työntekijöiden kanssa pohdittaessa oman lapsen kouluvalmiutta.

Mitä kouluvalmiudella tarkoitetaan?

Kouluvalmius on monen osatekijän summa, mutta yleisesti sillä tarkoitetaan kehitysvaihetta, jossa lapsi kestää myös fyysisesti koulunkäynnin rasitukset (esim. koulumatkat ja koulupäivät). Fyysinen ikä ei ole kouluvalmiuden tae, ja erityisesti loppuvuonna syntymäpäiväänsä viettävien lasten koulunaloituskypsyys kannattaa pohtia huolella. Kouluvalmis lapsi on kiinnostunut asioiden oppimisesta, on tottunut käyttämään kynää, kiinnostunut kirjaimista ja numeroista ja omaa kielellisiä valmiuksia (kuten tarvittavan sanavaraston sekä kyvyn jäsentää ja ymmärtää kuulemaansa). Tiedollisten ja taidollisten ominaisuuksien lisäksi kouluvalmiuteen liittyy riittävä sosiaalinen ja tunne-elämän kypsyys. Tähän liittyy mm. pettymystilanteiden sietäminen, valmius irtautua vanhemmistaan päivän ajaksi, uusien aikuisten (opettajien ja avustajien) kanssa toimiminen jne. Kouluvalmiilla lapsella on riittävästi itsenäisyyttä ja omatoimisuutta, hän osaa huolehtia itsestään ja omista tavaroistaan. Hän tulee toimeen toisten lasten kanssa ja kykenee toimimaan yhteisten ohjeiden mukaan. Nämä taidot auttavat lasta jaksamaan ensimmäisenä vuonna paremmin, mutta ne eivät ole pääsykokeen kaltaisia 'pakkotaitoja', joita ilman ei kouluun pääse. Lapset ovat erilaisia kaikkine taitoineen, ja yhä enemmän puhutaankin koulun valmiudesta ottaa kaikki oppilaat vastaan.

Mitä psykologin tutkimuksissa tehdään?

Päivähoidon palaute lapsen taidoista on tärkeä tieto vanhempien kokemusten ja arvioiden lisäksi. Joskus halutaan tarkentaa joitain lapsen havaittuja vaikeuksia esim. psykologisilla tutkimuksilla. Psykologin tutkimuksissa kouluvalmiutta arvioitaessa lapsi tekee psykologin luona erilaisia tehtäviä. Tapaamiskertojen määrä vaihtelee lapsen jaksamisen ja muiden osatekijöiden mukaan, mutta yleisesti noin tunnin mittaisia yksilötapaamisia on 3-5. Tehtävillä pyritään selvittämään mikä lapsen taitotaso esim. kielellisellä ja hahmottamistaitojen alueella on verrattuna ikätason keskimääriin odotuksiin. Lapsen työskentelyä havainnoidaan, ja vanhempien kanssa keskustellaan ennen ja jälkeen tutkimusten. Vanhemmat saavat suullisen ja kirjallisen palautteen tutkimuksista, usein palautekeskustelussa on mukana myös päivähoidon henkilökuntaa. Mikäli neuvottelujen tuloksena päädytään hakemaan jotain erityistä tukea lapsen koulunkäynnin aloittamiseen tai kuntoutuksen järjestämiseen, tulee tästä suositus/lausunto. Mikäli paikallistasolla jää asioita askarruttamaan, voidaan lasta ohjata edelleen jatkotutkimuksiin.

Koulunkäynnin järjestelyjen kannalta on suositeltavaa, että erityisopetuksen tarpeesta tiedetään tarpeeksi ajoissa. Tästä syystä kouluvalmiustutkimukset on pyritty tekemään valmiiksi maaliskuun loppuun mennessä.

Lisätietoja kouluvalmiusasioita saat päivähoidon henkilökunnalta, kouluilta, sivistysjohtajalta ja tutkivilta tahoilta. Kouluvalmiuden yksilötutkimuksia tekee Somerolla pääsääntöisesti koulupsykologi Kimmo Virtanen, p. 044 7791 259, kimmo.virtanen@somero.fi

